

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2006. február 14.)

Luxemburg aktualizált, 2005–2008-ra szóló stabilitási programjáról

(2006/C 55/08)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) 2006. február 14-én a Tanács megvizsgálta Luxemburg aktualizált stabilitási programját, amely a 2005–2008 időszakra vonatkozik.
- (2) Az elmúlt húsz év alatt Luxemburg gazdasági teljesítménye figyelemre méltó volt, évente átlagosan a GDP 5½ %-os, valamint a hazai foglalkoztatási ráta 3¼ %-os növekedése mellett. 2001-ben a növekedés jelentősen lelassult, majd újból felgyorsult, 2004-ben 4,4 %-os növekedést elérve. Luxemburg pénzügyi helyzete hagyományosan rendezett és az 1990-es évek óta visszatérő többleteket és nagyon alacsony szintű államadósságot mutat. Ugyanakkor, a jelentősen megnövekedett kiadások miatt ezek a többletek gyors ütemben csökkentek ezen évtized eleje óta, és 2004-ben hiánnyá alakultak.
- (3) 2005. január 18-i véleményében a Tanács jóváhagyta a 2004–2007 időszakra vonatkozó stabilitási program legutóbbi aktualizálásában bemutatott költségvetési stratégiát.
- (4) A 2005. év költségvetésének végrehajtása tekintetében az államháztartási hiányt jelenleg a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi előrejelzése a GDP -2,3 %-ára becsüli a stabilitási program megelőző aktualizálásában a GDP -1,0 %-ában meghatározott célértékkel szemben. A megfigyelt romlásnak nagyjából a fele egy statisztikai felülvizsgálattal magyarázható, amelyre az Eurostatnak a PPP-k (az állami és a magántőke összefogása) által finanszírozott projektek statisztikai kezeléséről szóló határozata luxemburgi hatóságok általi végrehajtását követően került sor. Miközben a megelőző aktualizálásban a költségvetési bevételeknek a GDP 1,2 százalékpontjának megfelelő növekedését jelezték előre, azok valójában csak a GDP 0,2 százalékpontjával emelkedtek, a kormányzati kiadások – részben a nagymértékű és váratlan HÉA-visszatérítések miatt – a GDP 1,4 százalékpontjával (amelyből 0,8 százalékpontot állami beruházások tettek ki) emelkedtek, a GDP 0,8 százalékpontjának megfelelő tervvel szemben.
- (5) A program nagyjából követi a stabilitási és konvergenciaprogramok felépítésére vonatkozóan az új magatartási kódexben meghatározott mintát és az e programokra vonatkozó adatszolgáltatási követelményeket ⁽²⁾.
- (6) A program makrogazdasági forgatókönyve szerint a reál-GDP növekedése a 2005-re becsült 4,0 %-ról 2006-ra 4,4 %-ra, valamint 2007-re és 2008-ra egyaránt 4,9 %-ra gyorsul. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján végzett értékelés szerint ez a forgatókönyv nagyjából valószínű növekedési feltételezéseken alapul, bár a későbbi évekre vonatkozóan kissé kedvezőbbnek látszik. A program inflációra vonatkozó előrejelzései szintén reálisnak tűnnek, figyelembe véve, hogy a luxemburgi HICP rendkívül érzékeny az olajár-változásokra.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az e szövegben említett összes dokumentum megtalálható a következő weboldalon: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ A programból részben hiányoznak a kódexben előírt kötelező és választható adatok.

- (7) A program a programidőszak végére az államháztartási hiány egyensúlyközeli helyzetbe hozását célozza, ezáltal ugyanebben az évben elérve a GDP -0,8 %-ában meghatározott középtávú célkitűzést. Az elsődleges egyenleg időbeli alakulása és szintje hasonló a teljes egyenlegéhez, az elsődleges hiány a 2005. évi GDP -2,1 %-os szintjéről az időszak végére javul, és 0,1 %-os elsődleges többletet eredményez. A hiánycsökkentés a kiadási oldalon alapul, az időszak alatt az előrejelzések szerint az összes kormányzati kiadás a GDP 2,5 százalékpontjával csökken, miközben a bevételi hányad a GDP 0,4 százalékpontjával csökken. Annak érdekében, hogy kezeljék a költségvetési egyenlegnek 2005-ben bekövetkező váratlan romlását, a megelőző aktualizálás óta módosították a költségvetési stratégiát, amely egy kevésbé optimista makrogazdasági forgatókönyvön alapult, amely szerint az államháztartási hiány a 2004-ben a GDP -1,4 %-ára becsült értékről 2005-re az előrejelzések szerint -1,0 %-ra javul, és a tervek szerint 2006-ban és 2007-ben nagyjából ugyanezen a szinten marad.
- (8) A programidőszak alatt a közösen megállapított módszertan alapján kiszámított strukturális egyenleg (vagyis az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélküli, ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg) a tervek szerint évente átlagosan a GDP 0,5 %-át enyhén meghaladó mértékben javul. A kiigazítás az időszak végére esik, amelynek mértéke 2007-ben jelentősen növekedik mind nominális, mind strukturális értelemben. A program a költségvetési egyenlegre vonatkozó középtávú célkitűzést a GDP 0,8 %-ának megfelelő strukturális hiányban állapítja meg, amelyet 2008-ra kíván megvalósítani. A program középtávú célkitűzése hasonló ahhoz a minimálisan szükséges értékhez, amely elég széles biztonsági tartalék biztosítását célozza annak érdekében, hogy az államháztartási hiányra megszabott 3 %-os határértéket ne lépjék át. Ennélfogva a célkitűzés elérése teljesíti az ezen biztonsági tartalék biztosítására irányuló célt. Továbbá a középtávú célkitűzést a jelenlegi értékelés szerint megfelelőnek lehet tekinteni, mivel az nem lépi túl az euro-övezet és az ERM-II. tagállamai számára a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben meghatározottakat, és hosszú távon megfelelően tükrözi az adóssághányadot és az átlagos potenciális kibocsátás növekedését.
- (9) A költségvetés a programban előrejelzettnél rosszabbul alakulhat. Először, a programban bemutatott makrogazdasági előrejelzések enyhén optimistábbnak tűnnek a lefedett időszak utolsó éveiben. Továbbá, a programban bejelentett és a 2007. és 2008. évi kiigazítási erőfeszítések folytatását célzó intézkedéseket pontosan még nem határozták meg. A program költségvetési célkitűzéseinek elérése függ ezen intézkedések pontos meghatározásától és megfelelő végrehajtásától.
- (10) E kockázatértékelésre tekintettel a program költségvetési irányvonala elégségesnek tűnik annak biztosításához, hogy legkésőbb 2008-ra a programban tervezettek szerint megvalósítsák a középtávú célkitűzést, feltéve, hogy a 2007-re és 2008-ra bejelentett intézkedéseket pontosan meghatározzák és azokat megfelelően végrehajjták. A Bizottság szolgálatainak számításai szerint 2006-ban nem zárható ki annak a veszélye, hogy szokásos makrogazdasági ingadozások mellett túllépik a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-határértéket. Noha 2007-től a tervezett strukturális hiány alacsonyabb a minimálisan szükséges értéknél, lehet, hogy a biztonsági tartalék 2007-ben sem lesz elégséges egészen addig, amíg az arra az évre bejelentett kiadáscsökkentő intézkedéseket pontosan meg nem határozzák és végre nem hajtják. A középtávú célkitűzést szolgáló kiigazítások üteme nagyjából összhangban áll a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely az euro-övezet és az ERM II tagállamok számára a strukturális egyenleg éves javulásának mértékét a GDP 0,5 %-ában határozza meg, minimálisan szükséges értéként. Ugyanakkor a kedvező általános gazdasági feltételek ellenére a strukturális hiány javulása a programban tervezettek szerint a GDP csupán 0,3 százalékpontjának felel meg 2006-ban.
- (11) 2005-re az államadósságot a GDP 6,4 %-ára becsülik. A programban 2008-ra ezen értéknek a GDP 10,2 %-ára való emelkedését jelzik előre, és ezen emelkedés fő része 2006-ban következik be.
- (12) Az államháztartás fenntarthatóságának tekintetében Luxemburg közepesen veszélyeztetett a népességelöregedés előrejelzett költségvetési kiadásai alapján⁽¹⁾. Az adósság jelenlegi szintje kénytelenesen nagyon alacsony és a tervezett középtávú konszolidáció hozzájárul az államháztartás kockázatainak részleges enyhítéséhez. Ugyanakkor, az utóbbi két évtized alatt Luxemburgban a foglalkoztatás kivételesen erős növekedést mutatott, ami fokozatosan a nyugdíjasok számának és a nyugdíjkiadások hasonló mértékű, jelentős növekedésében mutatkozik majd meg. Miközben jelentősen hozzájárul az államháztartás fenntarthatóságához, a nyugdíjalapok eszközeinek jelenlegi nagysága mégsem elégséges, és amint azt a programban is felismerték, szükség lesz néhány változtatásra a nyugdíjrendszerekben a közkiadások jövőbeni növekedésének visszaszorítása, és a hosszú távú fenntarthatóságot veszélyeztető kockázatok csökkentése érdekében.

⁽¹⁾ A hosszú távú fenntarthatóság részleteit a Bizottság által a programról elvégzett technikai értékelés tartalmazza (http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm).

- (13) A program államháztartási területre irányuló stratégiája nagyjából összhangban áll a 2005–2008 időszakra vonatkozó integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásokkal, emellett különösen összhangban áll a gazdasági stabilitás biztosításáról szóló integrált iránymutatással, mivel a konjunktúraciklus egészében fenntartja a középtávú költségvetési célkitűzést. A kormány elkötelezte magát arra, hogy ezen célkitűzés eléréséig megteszi valamennyi olyan szükséges, kiigazító intézkedést, amely összhangban van a Stabilitási és Növekedési Paktummal, valamint a népességelőregedés előrejelzett költségei tekintetében a gazdasági fenntarthatóság biztosításáról szóló integrált iránymutatással.
- (14) Luxemburg 2005. november 17-én megküldött nemzeti reformprogramja az államháztartásra jelentős hatást gyakorló, következő kihívásokat azonosítja: i. a gazdasági stabilitás biztosítása és ii. a gazdasági fenntarthatóság megőrzése. A program emellett azonosítja az államháztartásra jelentős hatást gyakorló, más területeken jelentkező kihívásokat, különösen az állami K+F jelentős megnövekedésének szükségességét. A nemzeti reformprogramban bemutatott intézkedések költségvetésre gyakorolt hatásait tartalmazzák a stabilitási program költségvetési előrejelzései, valamint a stabilitási programban az államháztartás területén előirányzott intézkedések összhangban állnak a nemzeti reformprogramban foglaltakkal.

Miközben a program kiadások visszaszorításán keresztüli hiánycsökkentésen alapuló globális stratégiája dicséretes, a Tanács véleménye szerint a luxemburgi hatóságoknak helyénvaló lenne:

- erősíteni a 2006. évi költségvetési kiigazítást célzó erőfeszítéseket, valamint 2007 és 2008 tekintetében azonosítani és végrehajtani a szükséges intézkedéseket, és
- javítani a hosszú távú fenntarthatóságot, különösen a közkiadások növekedésének a nyugdíjrendszer reformján keresztül történő visszaszorítása révén.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál-GDP (változás %-ban)	SP 2005. dec.	4,4	4,0	4,4	4,9	4,9
	Biz. 2005. nov.	4,5	4,2	4,4	4,5	nincs adat
	SP 2004. dec.	4,4	3,8	3,3	4,3	nincs adat
HICP-infláció (%)	SP 2005. dec.	3,2	3,7	2,6	2,0	1,8
	COM 2005. nov.	3,2	4,1	4,4	2,2	nincs adat
	SP 2004. dec.	2,6	3,2	1,5	1,7	nincs adat
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	SP 2005. dec. (1)	- 1,7	- 1,7	- 1,3	- 0,7	- 0,6
	Biz. 2005. nov. (2)	- 1,8	- 1,6	- 1,3	- 1,2	nincs adat
	SP 2004. dec. (1)	- 1,2	- 2,2	- 3,8	- 5,0	nincs adat
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	- 1,2	- 2,3	- 1,8	- 1,0	- 0,2
	Biz. 2005. nov.	- 1,2	- 2,3	- 2,0	- 2,2	nincs adat
	SP 2004. dec.	- 1,4	- 1,0	- 0,9	- 1,0	nincs adat
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	- 0,9	- 2,1	- 1,7	- 0,7	0,1
	Biz. 2005. nov.	- 0,9	- 2,1	- 1,8	- 2,0	nincs adat
	SP 2004. dec.	- 1,2	- 0,9	- 0,8	- 0,9	nincs adat

		2004	2005	2006	2007	2008
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg = strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2005. dec. ⁽¹⁾	- 0,3	- 1,5	- 1,2	- 0,6	0,1
	Biz. 2005. nov.	- 0,4	- 1,5	- 1,4	- 1,6	nincs adat
	SP 2004. dec. ⁽¹⁾	- 0,7	0,3	1,4	2,0	nincs adat
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	6,6	6,4	9,6	9,9	10,2
	Biz. 2005. nov.	6,6	6,8	7,1	7,3	nincs adat
	SP 2004. dec.	5,0	5,0	4,6	4,5	nincs adat

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatának számításai a programban megadott információk alapján.

⁽²⁾ A 2004–2007 időszakra vonatkozóan 4,1 %, 4,0 %, 4,1 % és 4,3 % becsült potenciális növekedés alapján.

⁽³⁾ Mivel a programban nem szerepelnek egyszeri és más átmeneti intézkedések, a ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg megegyezik a strukturális egyenleggel.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatának 2005. őszi gazdasági előrejelzései (Biz.); a Bizottság szolgálatának számításai.